

Geanonimiseerde versie

Vertaling

C-180/24 - 1

Zaak C-180/24

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

6 maart 2024

Verwijzende rechter:

Sąd Okręgowy w Poznaniu (Polen)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

29 januari 2024

Verzoekende partij:

Santander Consumer Bank S.A.

Verwerende partij:

EN

BESLISSING

[omissis]

De **Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział XV Cywilny Odwoławczy** (rechter in tweede aanleg, bevoegd in burgerlijke zaken, Poznań, Polen)

heeft

[omissis]

na kennis te hebben genomen van [omissis]

[omissis] [de vordering van]

Santander Consumer Bank S.A., gevestigd te Wrocław (hierna: „verzoekster” of „kredietgeefster”)

tegen EN (hierna: „verweerder” of „kredietnemer”)

inzake een betaling

nadat beide partijen hoger beroep hebben ingesteld

[omissis]

beslist:

1. [omissis]

2. Krachtens artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie wordt het Hof verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag:

Moet artikel 3, onder j), van richtlijn 2008/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2008 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten en tot intrekking van richtlijn 87/102/EEG van de Raad (PB 2008, L 133, blz. 66) aldus worden uitgelegd dat het zich verzet tegen de praktijk om in consumentenkredietovereenkomsten bedingen op te nemen waarover tussen de partijen niet afzonderlijk is onderhandeld en die voorzien in de berekening van rente over het totale aan de consument verstrekte kredietbedrag, niet alleen over het bedrag dat daadwerkelijk aan de consument wordt uitgekeerd maar ook over bedragen die bedoeld zijn om de kosten van de kredietverstrekking te dekken (waaronder een aan de kredietgever verschuldigd commissieloon of premies uit hoofde van een levens- en bijstandsverzekering, zoals in de onderhavige zaak)?

3 Krachtens artikel 177, lid 3¹, van de kodeks postępowania cywilnego (wetboek van burgerlijke rechtsvordering) wordt de behandeling geschorst.

Motivering

I. Korte uiteenzetting van de feiten en de procedure

- 1 Verzoekster heeft verzocht om verweerder ertoe te veroordelen haar een bedrag van 33 016,23 Poolse zloty (PLN) te betalen, vermeerderd met de maximale contractuele verdragingsrente over een bedrag van 30 880,42 PLN, te rekenen vanaf 11 september 2020 tot op de datum van betaling, alsook met de wettelijke verdragingsrente over een bedrag van 2 100,88 PLN, te rekenen vanaf de datum van indiening van het verzoekschrift tot op de datum van betaling. Daarnaast heeft verzoekster verzocht om verweerder te verwijzen in de proceskosten.
- 2 Verweerder heeft geconcludeerd tot afwijzing van de ingestelde vordering en heeft verzocht om verzoekster te veroordelen tot terugbetaling van de procedurekosten.

3 Bij het bestreden vonnis heeft de Sąd Rejonowy (rechter in eerste aanleg) de vordering vrijwel in haar geheel toegewezen.

4 Deze beslissing was gebaseerd op de volgende feitelijke bevindingen:

(i) Op 6 september 2018 heeft verweerder met verzoekster de overeenkomst inzake een krediet in contanten met het nummer 158507783883 voor een bedrag van 38 786,35 PLN gesloten. Volgens de overeenkomst moest dit bedrag worden gebruikt voor:

- de consumptiedoeleinden van de kredietnemer - 5 500 PLN,
- de aflossing van eerdere financiële verplichtingen van de kredietnemer ten aanzien van de kredietgeefster - 21 655,04 PLN,
- de betaling van het uit hoofde van de kredietverstrekking aan de kredietgeefster verschuldigde commissieloon - 4 525,10 PLN,
- de betaling van premies voor een levensverzekering - 6 516,11 PLN,
- de betaling van premies voor een bijstandsverzekering - 582 PLN
- de betaling van een vergoeding voor de wijze van overmaking van de middelen voor consumptiedoeleinden - 8,10 PLN.

Het te betalen totaalbedrag is vastgesteld op 49 570,34 PLN. Dit bedrag bestaat uit de hoofdsom van het krediet ten bedrage van 38 786,35 PLN en de voor de gehele kredietperiode verschuldigde rente ten bedrage van in totaal 10 783,99 [PLN].

(ii) In de overeenkomst is vastgesteld dat het krediet met ingang van oktober 2018 moest worden afgelost in 60 maandelijkse termijnen. Uit hoofde van de 59e termijn was een bedrag van 831,16 PLN verschuldigd, en de laatste termijn beliep 831,30 PLN.

(iii) [omissis]

(iv) Verweerder heeft van de vorderingen slechts een deel ten bedrage van 15 465,54 PLN afgelost, daaronder begrepen, zoals volgt uit het door verzoekster overgelegde betalingsoverzicht, een deel van de hoofdsom ten bedrage van 7 905,93 PLN [omissis].

(v) Verzoekster heeft de kredietovereenkomst ontbonden en heeft vervolgens de onderhavige zaak aanhangig gemaakt.

(vi) In haar verzoekschrift heeft verzoekster verzocht om veroordeling van verweerder tot betaling van een bedrag van 33 016,23 PLN, bestaande uit:

- 30 880,42 PLN uit hoofde van de verschuldigde hoofdsom, vermeerderd met aanvullende rente,
- 2 100,88 PLN uit hoofde van de contractuele rente en de boeterente,
- 34,93 PLN uit hoofde van een forfaitaire vergoeding voor het aangeboden bankdienstenpakket.

5 Verzoekster en verweerder hebben hoger beroep ingesteld.

6 Gelet op de middelen die door beide partijen zijn aangewend in hoger beroep, kan ervan worden uitgegaan dat de feiten in dat stadium onbetwist waren.

7 [omissis]

8 Door hoger beroep in te stellen heeft verweerder de beslissing van de Sąd Rejonowy in haar geheel betwist en verzocht de door verzoekster ingestelde vordering af te wijzen. Hij heeft betoogd dat inbreuk is gemaakt op:

[geschonden bepalingen van nationaal recht]

(i) [omissis] artikel 58 van de kodeks cywilny (burgerlijk wetboek; hierna: „k.c.”), doordat zonder grond is aangenomen dat het in de kredietovereenkomst vastgestelde rentepercentage in overeenstemming is met de wettelijke bepalingen; in dit verband heeft [verweerder] met name betoogd dat de overeenkomst, in strijd met de geldende bepalingen inzake consumentenkrediet, toestond om contractuele rente in rekening te brengen over de kosten van de kredietverstrekking, zodat de overeenkomst op dat gebied oneerlijke contractuele bedingen bevatte, terwijl hij er in het kader van de door hem afgelegde verklaring van is uitgegaan dat het krediet om niet is verstrekt, zodat de rentebedingen „nietig” zijn en de overeenkomst moet worden geacht in het geheel niet rentedragend te zijn, alsook dat verzoekster het bedrag van haar vordering niet heeft gestaafd en, ten slotte, dat zij de overeenkomst niet op doeltreffende wijze heeft ontbonden;

(ii) [omissis];

(iii) [omissis].

Bijgevolg heeft verweerder verzocht om het bestreden vonnis te herzien en verzoeksters vordering in haar geheel af te wijzen.

9 Ter ondersteuning van zijn hogere beroep heeft [verweerder] aangevoerd dat:

- in het kader van de gesloten overeenkomst op ongeoorloofde wijze rente over de kosten van de kredietverstrekking in rekening is gebracht,

- het vastgestelde rentebedrag bijgevolg op onjuiste en misleidende wijze is vermeld in de overeenkomst, zodat het door hem verschuldigde totaalbedrag op onjuiste wijze is vastgesteld.
- hij op grond van artikel 45 van de ustawa o kredycie konsumenckim (wet op het consumentenkrediet; hierna: „u.k.k.”) een verklaring inzake een om niet verrichte kredietverstrekking heeft afgelegd, zodat de rentebedingen uit de overeenkomst moeten worden geschrapt,
- de achterstallige bedragen op gebrekkige wijze zijn gespecificeerd in de verstuurde aanmaning, zodat niet is voldaan aan de vereisten van artikel 75c van de Prawo bankowe (wet op het bankwezen) en de aanmaning in het licht van de gesloten overeenkomst nietig is,
- de overeenkomst niet op doeltreffende wijze is ontbonden en de betalingsachterstand op de datum van ontbinding niet overeenstemt met het contractueel vereiste.

II. Toepasselijke bepalingen van nationaal recht en Unierecht

10 Nationaal recht

Artikel 3 u.k.k.

lid 1 Onder „consumentenkredietovereenkomst” wordt verstaan een kredietovereenkomst voor een bedrag van minder dan 255 550 PLN of de tegenwaarde daarvan in een andere valuta dan de Poolse valuta die door een kredietverstrekker in het kader van zijn activiteiten aan een consument wordt verstrekt of toegezegd.

lid 2 Onder „consumentenkredietovereenkomst” wordt onder meer verstaan:

punt 2) een kredietovereenkomst in de zin van de bepalingen van de Poolse wet op het bankwezen;

Artikel 5 u.k.k.

punt 6a de niet-rentekosten van het krediet zijn alle kosten die de consument in verband met de consumentenkredietovereenkomst moet dragen, met uitzondering van de rente;

punt 10 de debetrentevoet is de als een vast of variabel percentage uitgedrukte rente die op jaarbasis in rekening wordt gebracht over het bedrag dat krachtens de overeenkomst wordt uitgekeerd;

punt 12 het jaarlijkse kostenpercentage omvat de totale door de consument gedragen kosten van het krediet, op jaarbasis uitgedrukt als een percentage van het totale kredietbedrag;

Artikel 30, lid 1, u.k.k.

punt 6 een consumentenkredietovereenkomst vermeldt onder meer de debetrentevoet, de voorwaarden die de toepassing van deze rentevoet regelen en de termijnen, voorwaarden en procedures voor wijziging ervan, de index of referentierentevoet voor zover die van toepassing is op de aanvankelijke debetrentevoet; indien de consumentenkredietovereenkomst in verschillende debetrentevoeten voorziet, wordt deze informatie met betrekking tot alle toepasselijke rentevoeten gedurende de duur van de overeenkomst verstrekt;

punt 7 het jaarlijkse kostenpercentage en het totale door de consument te betalen bedrag, vastgesteld op de datum van sluiting van de consumentenkredietovereenkomst, met vermelding van alle aannames voor de berekening daarvan;

Artikel 45, lid 1, u.k.k. Wanneer de kredietgever inbreuk maakt op artikel 29, lid 1, artikel 30, lid 1, punten 1 tot en met 8, punt 10, punt 11 en punten 14 tot en met 17, artikelen 31 tot en met 33, artikel 33a en artikelen 36a tot en met 36c, lost de consument, nadat hij daartoe ten aanzien van de kredietgever een schriftelijke verklaring heeft afgelegd, het krediet zonder rente of andere aan de kredietgever verschuldigde kredietkosten af binnen de termijnen en op de wijze die in de overeenkomst zijn vastgesteld.

Artikel 47 u.k.k. De contractuele bedingen mogen de wettelijke rechten van de consument niet uitsluiten of beperken. In een dergelijk geval zijn de wettelijke bepalingen van toepassing.

Artikel 6 k.c. De bewijslast rust op degene die zich er in rechte op wil beroepen.

Artikel 58 k.c.

§ 1. Een rechtshandeling die in strijd is met de wet of bedoeld is om de wet te omzeilen, is nietig, behoudens een andersluidende relevante bepaling, met name indien daarin wordt vastgesteld dat de nietige bedingen worden vervangen door de relevante bepalingen van de wet.

§ 2. Een rechtshandeling die in strijd is met hetgeen in het maatschappelijk verkeer betaamt, is nietig.

§ 3. Indien slechts een deel van de rechtshandeling nietig is, blijft de handeling voor het overige van kracht, tenzij uit de omstandigheden volgt dat de handeling zonder de nietige bedingen niet zou zijn verricht.

Artikel 385¹ k.c.

§ 1 Bedingen in een consumentenovereenkomst waarover niet afzonderlijk is onderhandeld, binden de consument niet indien zijn rechten en verplichtingen daarin worden vormgegeven op een wijze die in strijd is met de goede zeden en

een grove schending van zijn belangen vormt (oneerlijke contractuele bedingen). Dat geldt niet voor de bedingen over de voornaamste prestaties van de partijen, waaronder de prijs of de vergoeding, indien deze ondubbelzinnig zijn geformuleerd.

§ 2. Indien een beding de consument overeenkomstig lid 1 niet bindt, blijven partijen gebonden door de overeenkomst zonder dat beding.

§ 3. Over bedingen is niet afzonderlijk onderhandeld wanneer de consument daarop geen daadwerkelijke invloed heeft gehad. Dit betreft met name contractuele bedingen die zijn ontleend aan een modelovereenkomst die door de contractant aan de consument wordt aangeboden.

§ 4. De bewijslast voor het feit dat afzonderlijk over een beding is onderhandeld berust bij de partij die zich daarop beroept.

Artikel 385² k.c.

Bij de beoordeling of een contractueel beding in overeenstemming is met de goede zeden moet worden uitgegaan van de situatie ten tijde van de sluiting van de overeenkomst, waarbij rekening moet worden gehouden met de inhoud ervan, de omstandigheden van de sluiting en de overeenkomsten die verband houden met de overeenkomst waarvan het onderzochte beding deel uitmaakt.

Artikel 245 van de kodeks postępowania cywilnego (hierna: „k.p.c.”)

Een onderhands stuk dat hetzij schriftelijk hetzij in elektronische vorm is opgesteld vormt het bewijs voor het feit dat degene die het stuk heeft ondertekend de daarin opgenomen verklaring heeft afgelegd.

Artikel 253 k.p.c.

Indien een partij de waarheidsgetrouwheid van een onderhands stuk betwist of verklaart dat de daarin opgenomen verklaring niet afkomstig is van degene die de verklaring heeft ondertekend, dient zij deze omstandigheden te bewijzen. Indien het geschil betrekking heeft op een onderhands stuk dat afkomstig is van een andere dan de betwistende persoon, moet de waarheidsgetrouwheid van het stuk daarentegen worden bewezen door de partij die zich erop wenst te beroepen.

Artikel 316, lid 1, k.p.c.

Na de sluiting van de behandeling wijst de rechter een vonnis op basis van de op dat tijdstip vaststaande feiten; dat een vordering in de loop van de procedure opeisbaar is geworden staat met name niet in de weg aan de toewijzing daarvan.

11 Unierecht

Artikel 3, onder j), van richtlijn 2008/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2008 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten en tot

intrekking van richtlijn 87/102/EEG van de Raad (PB 2008, L 133, blz. 66; hierna: „richtlijn 2008/48”): „debetrentevoet”: de rentevoet, uitgedrukt op jaarbasis en toegepast in een vast of variabel percentage;

Artikel 10, lid 2, van richtlijn 2008/48 In de kredietovereenkomst worden op duidelijke en beknopte wijze vermeld:

f) de debetrentevoet, de voorwaarden die de toepassing van deze rentevoet regelen, en, voor zover beschikbaar, indices of referentierentevoeten die betrekking hebben op de aanvankelijke debetrentevoet, en de termijnen, voorwaarden en procedures voor wijziging ervan. Indien naargelang van de verschillende omstandigheden verschillende debetrentevoeten worden toegepast, wordt deze informatie met betrekking tot alle toepasselijke rentevoeten verstrekt;

Artikel 3 van richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten (PB 1993, L 95, blz. 29; hierna: „richtlijn 93/13”):

lid 1 Een beding in een overeenkomst waarover niet afzonderlijk is onderhandeld, wordt als oneerlijk beschouwd indien het, in strijd met de goede trouw, het evenwicht tussen de uit de overeenkomst voortvloeiende rechten en verplichtingen van de partijen ten nadele van de consument aanzienlijk verstoort.

lid 2 Een beding wordt steeds geacht niet het voorwerp van afzonderlijke onderhandeling te zijn geweest wanneer het, met name in het kader van een toetredingsovereenkomst, van tevoren is opgesteld en de consument dientengevolge geen invloed op de inhoud ervan heeft kunnen hebben.

Het feit dat sommige onderdelen van een beding of een afzonderlijk beding het voorwerp zijn geweest van een afzonderlijke onderhandeling sluit de toepassing van dit artikel op de rest van een overeenkomst niet uit, indien de globale beoordeling leidt tot de conclusie dat het niettemin gaat om een toetredingsovereenkomst.

Wanneer de verkoper stelt dat een standaardbeding het voorwerp is geweest van afzonderlijke onderhandeling, dient hij dit te bewijzen.

Artikel 4, lid 1, van richtlijn 93/13 Onverminderd artikel 7 worden voor de beoordeling van het oneerlijke karakter van een beding van een overeenkomst alle omstandigheden rond de sluiting van de overeenkomst, alsmede alle andere bedingen van de overeenkomst of van een andere overeenkomst waarvan deze afhankelijk is, op het moment waarop de overeenkomst is gesloten in aanmerking genomen, rekening houdend met de aard van de goederen of diensten waarop de overeenkomst betrekking heeft.

Artikel 5 van richtlijn 93/13 In het geval van overeenkomsten waarvan alle of bepaalde aan de consument voorgestelde bedingen schriftelijk zijn opgesteld, moeten deze bedingen steeds duidelijk en begrijpelijk zijn opgesteld. In geval van twijfel over de betekenis van een beding, prevaleert de voor de consument gunstigste interpretatie. Deze uitleggingsregel is niet van toepassing in het kader van de in artikel 7, lid 2, bedoelde procedures.

III. Juridische twijfels van de verwijzende rechter en relevantie daarvan voor de beslechting van de rechtsvraag

A. Relevantie van de beslissing van het Hof voor het hoofdgeding

- 12 Bij beslissing van 28 oktober 2022 heeft de Sąd Rejonowy dla Krakowa - Podgórze w Krakowie (rechter in eerste aanleg Krakau, Polen) twee prejudiciële vragen aan het Hof voorgelegd. Daarop is zaak C-678/22 aanhangig gemaakt. De eerste van de gestelde vragen had betrekking op de kwestie die ook in de onderhavige zaak aan de orde is. Aangezien de nationale rechter de behandeling van het hoofdgeding in zaak C-678/22 heeft beëindigd bij beslissing van 20 november 2023, is deze zaak overeenkomstig artikel 100 van het Reglement voor de procesvoering evenwel doorgehaald bij beschikking van het Hof van 5 december 2023.
- 13 De kern van de aan het Hof voorgelegde rechtsvraag [in de onderhavige zaak] betreft de omvang van een door een kredietgever beschikbaar gesteld bedrag waarover contractuele rente kan worden berekend. Volgens de feiten van de onderhavige zaak bestond het aan verweerder verstrekte krediet uit twee hoofdbestanddelen, namelijk het krediet als zodanig (27 155,04 PLN) en de voor de kredietverstrekking in rekening gebrachte kosten (commissieloon, verzekeringspremies, enzovoort; 11 631,31 PLN). Het totale bedrag beliep 38 786,35 PLN, en over dat bedrag is rente berekend, die na de kapitalisatie ervan voor de gehele looptijd van de overeenkomst een bedrag van 10 783,99 PLN beliep.
- 14 De aanname dat uitsluitend rente over de hoofdsom als zodanig mocht worden berekend, anders dan wat verzoekster heeft verklaard onder verwijzing naar de door partijen gesloten overeenkomst, heeft een significante invloed op de beoordeling van verzoeksters vordering. Het door verzoekster gevorderde bedrag omvat namelijk ook rente over de kosten van de kredietverstrekking, terwijl vanuit strikt contractueel oogpunt uitsluitend rente kon worden berekend over een bedrag van 27 155,04 PLN.

B. Twijfels over de uitlegging van de toepasselijke bepalingen

- 15 Tegen de achtergrond van de uiteengezette omstandigheden rijzen twijfels over de uitlegging van artikel 3, onder j), van richtlijn 2008/48, waaruit volgt dat de debetrentevoet overeenkomt met de in een vast of variabel percentage uitgedrukte

rente die op jaarbasis wordt toegepast op het uitgekeerde kredietbedrag. Dezelfde regel is in het Poolse rechtstelsel ingevoerd in het kader van artikel 5 u.k.k., waarin de wetgever de regel heeft vastgesteld dat de debetrentevoet overeenkomt met de als een vast of variabel percentage uitgedrukte rente die op jaarbasis wordt toegepast op het bedrag dat krachtens de overeenkomst wordt uitgekeerd.

- 16 Mede tegen de achtergrond van de verschillende standpunten in de Poolse rechtspraak is bij de verwijzende rechter twijfel gerezen over de vraag of het, gelet op de doelstellingen van richtlijn 2008/48, ontoelaatbaar is om de consument uit hoofde van de bedingen van een consumentenkredietovereenkomst te verplichten tot het betalen van over de hoofdsom berekende rente die niet alleen wordt berekend over het daadwerkelijk aan de consument uitgekeerde kredietbedrag maar ook over de door de verkoper (kredietgever) in rekening gebrachte niet-rentekosten van het krediet.
- 17 In de Poolse rechtspraak bestaat al jaren een geschil over de mogelijkheid om rente te berekenen over het deel van de hoofdsom dat bedoeld is om de kredietkosten te dekken. Talrijke uitspraken pleiten ervoor dat deze praktijk toelaatbaar is [zie in die zin uitspraak van de Sąd Okręgowy w Poznaniu (rechter in tweede aanleg Poznań, Polen) van 27 mei 2022, XIV C 210/22, LEX nr. 3440970, vonnis van de Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy (rechter in eerste aanleg Warschau, Polen) van 27 juni 2022, I C 284/22, LEX nr. 3501043, uitspraak van de Sąd Okręgowy w Gliwicach (rechter in tweede aanleg Gliwice, Polen) van 25 oktober 2022, I C 257/22, LEX nr. 3550333, vonnis van de Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie (rechter in eerste aanleg Warschau, Polen) van 27 december 2022, II C 3085/22, LEX nr. 3505069, vonnis van de Sąd Rejonowy w Ciechanowie (rechter in eerste aanleg Ciechanów, Polen) van 25 januari 2023, I C 185/22, LEX nr. 3504213 en uitspraak van de Sąd Okręgowy w Warszawie (rechter in tweede aanleg Warschau, Polen) van 31 maart 2023, V Ca 3217/22, LEX nr. 3553822)]. In tal van uitspraken zijn evenwel vraagtekens bij deze wijze van berekenen geplaatst [zie in die zin vonnis van de Sąd Rejonowy w Bartoszycach (rechter in eerste aanleg Bartoszyce, Polen) van 4 november 2021, I C 983/20, LEX nr. 3280686, uitspraak van de Sąd Okręgowy w Toruniu (rechter in tweede aanleg Toruń, Polen) van 25 mei 2022, VIII Ca 169/22, LEX nr. 3369969, vonnis van de Sąd Rejonowy w Słupcy (rechter in eerste aanleg Słupca, Polen) van 27 juni 2022, I C 146/22, LEX nr. 3561755, vonnis van de Sąd Rejonowy w Gdyni (rechter in eerste aanleg Gdynia, Polen) van 6 juli 2022, II C 64/2022, LEX nr. 3580501, uitspraak van de Sąd Okręgowy w Sieradzu (rechter in tweede aanleg Sieradz, Polen) van 11 januari 2023, I Ca 478/22, LEX nr. 3550701, uitspraak van de Sąd Okręgowy w Kielcach (rechter in tweede aanleg Kielce, Polen) van 1 februari 2023, II Ca 1858/22, LEX nr. 3511122 en uitspraak van de Sąd Okręgowy w Sieradzu (rechter in tweede aanleg Sieradz, Polen) van 3 februari 2023, I Ca 601/22, LEX nr. 3550176]. In een van zijn uitspraken heeft de Sąd Najwyższy (hoogste rechterlijke instantie in burgerlijke en strafzaken, Polen) geweigerd om kennis te nemen van een ingesteld cassatieberoep en de mogelijkheid tot het berekenen van rente over het deel van de uitgekeerde hoofdsom dat bedoeld is om een in rekening gebracht

commissieloon te dekken indirect bevestigd [zie beslissing van de Sąd Najwyższy van 15 juni 2023, I CSK 4175/22, LEX nr. 3569756; rechtspraak aangehaald naar: Czech, T., *Kredyt konsumencki. Komentarz*, 3e ed., Warschau 2023].

- 18 Onder verwijzing naar de bewoordingen van artikel 10, lid 2, onder f), gelezen in samenhang met artikel 3, onder j), van richtlijn 2008/48 en naar het algemene civielrechtelijke beginsel van contractvrijheid zij opgemerkt dat de aangehaalde bepalingen zich er niet uitdrukkelijk tegen verzetten dat in het kader van een contractuele verhouding tevens rente wordt berekend over de niet-rentekosten van het krediet, die door de kredietnemer worden terugbetaald wanneer hij het krediet aflost en die door de kredietgever in rekening worden gebracht in het stadium van de kredietverstrekking. Indien de kredietnemer (consument) een dergelijke oplossing aanvaardt, al was het maar stilzwijgend, namelijk door de door de kredietgever (verkoper) opgestelde overeenkomst te sluiten, en indien de letterlijke bewoordingen van de bepalingen van richtlijn 2008/48 en de u.k.k. dit niet uitdrukkelijk verbieden, moet een dergelijk contractueel beding namelijk worden geacht niet bij wet te zijn verboden.
- 19 In de Poolse rechtsleer wordt in dit verband het standpunt vertegenwoordigd dat er uit hoofde van de bepalingen van de u.k.k. geen reden is om, met name naargelang van het doel van een uitgekeerd krediet, verschillende regels te hanteren ten aanzien van het innen van kredietrente [zie in die zin: J. Gil, M. Szlaszyński, „Problematyka odsetek od kredytowanych kosztów bankowego kredytu konsumenckiego”, *Monitor Prawa Bankowego*, 2022, nr. 6, blz. 59-74, LEX).
- 20 Een teleologische uitlegging kan evenwel aanleiding geven tot een andere conclusie met betrekking tot de relevante wettelijke bepaling. Billijkheidsoverwegingen lijken er namelijk voor te pleiten dat de over de hoofdsom berekende rente uitsluitend bedoeld is om de kredietgever te vergoeden voor het beschikbaar stellen van de hoofdsom aan de kredietnemer en [dat dergelijke rente] niet tegelijkertijd [in rekening kan worden gebracht uit hoofde van het bestaan van] niet-rentekosten [van het krediet], in het bijzonder van een commissieloon, dat naar zijn aard namelijk een aanvullende vergoeding van de kredietgever voor de verstrekking van het krediet vormt. Een dergelijke uitlegging lijkt tevens door het Hof te worden ondersteund in de punten 81 tot en met 91 van de motivering van het arrest van 21 april 2016, Radlinger en Radlingerová, C-377/14, EU:C:2016:283.
- 21 Wanneer deze uitleggingsmethode wordt gehanteerd, moet derhalve worden geconcludeerd dat de rente over de hoofdsom uitsluitend bedoeld is om de kredietgever te vergoeden voor het beschikbaar stellen van de hoofdsom aan de kredietnemer en [dat dergelijke rente] niet tegelijkertijd [in rekening kan worden gebracht uit hoofd van het bestaan van] niet-rentekosten [van het krediet], in het bijzonder van een commissieloon, dat naar zijn aard een aanvullende vergoeding van de kredietgever voor de verstrekking van het krediet vormt, of van verzekeringspremies, die aan een derde worden betaald.

- 22 Om voornoemde redenen heeft de verwijzende rechter het Hof verzocht om een prejudiciële beslissing.

[omissis]

WERKDOCUMENT